

Odd Nakken om ressurs-situasjonen

Nordsjøsilda i god vekst

– Bestanden av **Nordsjøsild** er i god vekst. Den rådgivande komite i ICES tilrår at det vert sett eit tak på fisket på 600.000 tonn i 1987, fortel Odd Nakken, direktør ved Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt.

Innafor ICES (det internasjonale råd for havforskning) rår det optimisme når det gjeld Nordsjøsilda. I tillegg til at veksten er god, har den rådgivande komiteen no funne å kunna gå inn for ein høgare beskatningsgrad. Det betyr at komiteen no meiner at bestanden er så stor at den kan tola eit større fiske.

I ein kommentar til Fiskets Gang seier Nakken at ein etter hans meining burde ha venta ei stund med å auka beskatningsgraden.

For 1986 lydde tilrådinga frå ICES på totalt 260.000 tonn, men Noreg og EF vart samde om å setja kvantumet til 570.000 tonn.

Bestanden av **norsk-vårgytende sild** står langt vest i Barentshavet syner resultat frå tokt Havforskningsinstituttet gjennomførte i vår. Det er den sterke

83 årsklassen som dominerer biletet, og denne årsklassen har ein også funne mykje av langs kysten av Helgeland.

Mang ein **makrell** fiskar fortvilar over årets fiske, særleg på kysten. Vanlegvis tek fisket seg opp mot slutten av juli, men i år har makrellen uteblitt og den fisken som er teken har vore liten.

– Vi veit at det er lite makrell som er 3 år og eldre av Nordsjøbestanden – det vil seie den fisken som er tilgjengeleg for drivgarnsfiskarane, seier Odd Nakken. Han har imidlertid god tru til 1984-årsklassen som var pir ifjor – og som då var å finna i store mengder langs heile norskekysten og i søre del av Nordsjøen.

– Reknar de med at 1984 årsklassen vil rekruttere til Nordsjøbestanden eller den vestlege bestanden?

Det er vanskeleg å seie, men får vi same fordeling av 1984 årsklassen som vi hadde av den sterke 1969 årsklassen vil det bety ei styrking av Nordsjøbestanden. 1969 årsklassen er nemleg ein av dei som har rekruttert sterkast til Nordsjøbestanden, seier Nakken, som meiner at nøkkelen til utviklinga både i Nordsjøbestanden og i den vestlege bestand ligg nettopp i denne sterke 1984 årsklassen.

– Resultata fra eggtocta vi gjorde i fjor haust og i vår tyder på at gytebestanden (det vil seie fisk som er 3 år og eldre) er meir redusert enn vi trudde, seier Nakken. Han kan og fortelja at ACFM, den rådgivande gruppa i ICES, ikkje har gitt nokon tilråding for makrellfisket i 1987. Dei kjem først til å ta stilling til det spørsmålet på møtet dei skal ha i november.

Seien i Nordsjøen står det heller ikkje særleg bra til med. Etter dei tokta som

– **Rekebestanden i Barentshavet er svært redusert, men det var venta med auken i torskebestanden, seier Odd Nakken.**

har vore gjennomførte i år er det klart at bestandsvurderingane som vart utførte for eit år sidan ikkje held. Resultata er enno meir nedslåande enn ein rekna med i fjor.

– Sjølv sagt vil det hjelpa at Noreg aukar maskevidda ved trålfiske i Nordsjøen frå nyår, seier Nakken, – men det er heilt klart at det vert fiska alt for mykje ungfisk av alle konsumentane i Nordsjøen. Skal det monna må alle nasjonar som fiskar i Nordsjøen auka maskevidda.

Nord for 62 grader ser det bra ut for den **norsk-arktiske torsken**. Bestanden veks og oppgangen som starta i år vil halda fram.

– Det gode fisket på Finnmarkskysten i vår er ei stadfesting på at bestanden er på veg oppover. I periodar med sterke årsklassar er det vanleg at eit godt fiske på ungfisk i Finnmark, gir signal om godt Lofotfiske om eit par-tre år, seier Odd Nakken.

– Mange er bekymra for at ein auke i

Drivgarnsfisket

– Det er ikkje Havforskningsinstituttet si oppgåve å gi tilrådingar om korleis laksebestanden skal beskattast, svarar Odd Nakken på spørsmål om forbodet mot drivgarnsfisket er fornuftig.

– Vi kan uttale oss om korleis bestanden utviklar seg, men spørsmålet om drivgarnsfiske eller ikkje er eit reint fordelings-spørsmål og må underbyggjast med meir enn biologiske data, seier Nakken.

Rette oppgaver viktig!

– Det er viktig at statistikken gir eit rett bilete både når det gjeld kvantum, fiskeslag og kvar fangsten er teken. Feil i oppgåvene gir usikkerhet i våre bestandsberekningar og i dei tilrådingane vi gir, seier direktøren ved havforskninga, Odd M. Nakken.

kval- og selbestanden skal føra til at beitepresset på torskbestandene vert for sterkt til at vi får den venta auken. . .

– Det vi veit om kvalbestandene i Barentshavet er at den er sterkt redusert dei første 10–15 åra, noko som og burde bety at den ikkje representerer nokon stor trussel mot andre bestandar. Men det må understrekast at vi førebels ikkje har modellar som fortel oss nok om samanhengen mellom dei forskjellige bestandane, men akkurat dette er eit felt vi no satsar mykje på, fortel Nakken, som gledeleg nok kan slå fast at også hysa viser den same utviklinga som torskene i nord.

Gledelege er ikkje meldingane frå reke toktet som føregjekk i Barentshavet i

slutten av juli. Det vert meldt om stor nedgang i bestanden samanlikna med tidlegare år. Og ein av grunnane er auken i torskbestandene. Reke er som kjent ein av hovudingrediensane på torskens sin meny, og resultatene som no kjem fram er difor ikkje uventa, sett i samheng med auken i torskbestandene.

Lodda i Barentshavet ser heller ikkje ut til å koma med positive overraskingar. Tokta som Havforskningsinstituttet gjorde i vår viser at det er svært lite lodde av alle årsklassar i Barentshavet.

– Lodda på Jan Mayen synest derimot å vera i god forfatning, noko den flotte starten på årets fiske og vitnar om, seier Nakken. Men han strekar

under at vi før har opplevd store svingingar og at gode snurpefangstar ikkje difor er indikasjon på ein sterk bestand.

– Fiskar ein med snurpenot er det stimfisk ein jaktar på og båtene har svært gode leiteinstrument. Det tyder at det er mogeleg å ta gode fangstar heilt til bestanden på det næraste er nedfiska. Dette er røymsler frå svært mange snurpenotfiskeri over heile verda, eit godt eksempel er fisket etter atlanto-skandisk sild. Dei to siste åra før samanbrotet gav toppfangstar sett på verdsbasis, fortel havforsningsdirektøren.

 Kari Østervold Toft

Ny anvendelse av pelagisk fisk

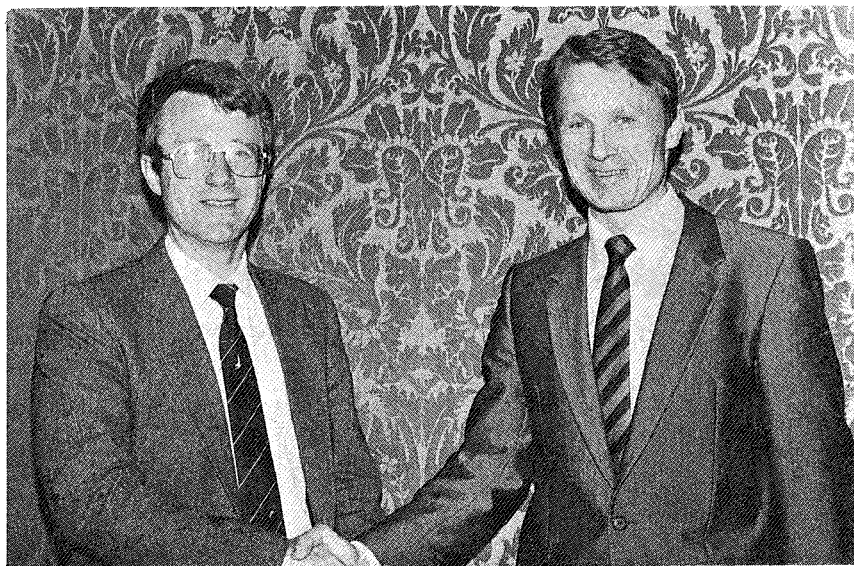
Nye produkter er eneste mulighet for en sikker framtid for de som skal foredle våre pelagiske fiskeressurser. Dette mener Ole Enger, tidligere adm. direktør i Norsildmel, nå med Norsk Hydro som ny arbeidsgiver. På sin siste generalforsamling i Norsildmel understreket Enger at det ligger framtidige verdier i våre pelagiske fiskeslag – ny anvendelse av disse ressursene er nøkkelen til framtiden.

Overfor Fiskets Gang gjør Enger det klart at surimi kan være et produkt å satse på for sildemel- og sildoljeindustrien her til lands. Surimi er allerede et marked i milliardklassen og med et betydelig vekstpotensiale. Japan og USA er i full gang. Norge er på etterskudd.

Må være i forkant av utviklingen

– Vi må være i forkant av utviklingen, sier Enger, og tilføyer: – Det vi skal leve av i 90-åra er et resultat av hva vi gjør i dag.

Enger er optimist på bransjens vegne. Optimismen begrunner han med fortsatt rasjonalisering. Han forventer en raskere markedsutvikling de kommende år. Markedet ligger og venter på nye produkter, sier Enger. Fiskeindustriens oppgave blir å tilpasse produktene slik at de faller inn i de forbruksvaner som eksisterer på de

enkelte markeder. Etter 15 år i Norsildmel kjenner Enger utøverne i næringen bedre enn noen. Han har stor tro på at det fins framtidsrettede fiskere og produsenter som vil satse på noe nytt.

Fet fisk i ny stilling

Fet fisk er i en helt ny stilling på markedet, og Enger viser da til fiskefettets forebyggende effekt på hjerte-kar sykdommene.

– Her ligger store utfordringer, fastslår Enger.

I et foredrag i Stavanger i mai i år sa Enger at vi står foran en enorm potensiell økning i etterspørselen etter fisk. De fleste fiskeressurser som hittil har

Adm. direktør Ole Enger (t.h.) takker for seg etter 15 år i Norsildmel. Styreformann Harald Sirnes ønsker Enger lykke til i Hydro.

gått direkte til konsum er allerede utnyttet. Derfor sier det seg selv at dette innebærer store utfordringer for pelagisk fisk som nå går til husdyrfor til svært lave priser. Problemet kan formuleres så enkelt i følge Enger:

– For å dekke verdens framtidige behov for fisk, MÅ vi ta i bruk pelagiske ressurser.

 Øystein Økland